

Michael Connelly

Donkerder dan de nacht

Proloog

Bosch keek door het vierkante ruitje en zag dat de man de enige in de cel was. Hij nam zijn pistool uit de holster en gaf het aan de brigadier. Dat was de procedure. De stalen deur zat niet op slot en gleed open. Onmiddellijk snoof Bosch de geur van zweet en braaksel op.

‘Hoe lang zit hij hier al?’

‘Een uur of drie,’ antwoordde de brigadier.

Bosch stapte de cel in en deed zijn best niet naar de rotzooi op de vloer te kijken. ‘Doe maar dicht,’ zei hij.

‘Laat me weten wanneer je zo ver bent.’

De deur werd dichtgeschoven en viel in het slot. De man op de vloer kreunde en bewoog even. Bosch ging op het dichtstbijzijnde bankje zitten, haalde zijn cassetterecorder uit de zak van zijn jasje en zette die op het bankje naast hem. Hij keek naar het ruitje en zag de brigadier weglopen. Met de neus van zijn schoen porde hij in de zij van de man, die weer kreunde.

‘Wakker worden, stuk ongeluk.’

De man bewoog zijn hoofd en keek op. Er zat verf in zijn haar, en hij had braaksel op zijn overhemd en in zijn hals. Hij deed zijn ogen even open, maar kneep ze direct weer dicht omdat het schelle neonlicht recht in zijn gezicht scheen.

Zijn stem was niet meer dan een schor gefluister. ‘Jij weer.’

‘Inderdaad.’

‘Het is ook altijd hetzelfde.’ Onder de baardstoppels van de dronkelap verscheen een glimlach. Bosch zag dat de man een tand miste die er de vorige keer nog had gezeten. Hij bracht zijn hand naar de cassetterecorder, maar zette hem nog niet aan.

‘Opstaan. We moeten even babbelen.’

‘Vergeet het maar. Ik heb geen trek om...’

‘Je tijd is op. Praten zul je.’

‘Laat me met rust, verdomme.’

Bosch keek door het ruitje. Niets te zien. Hij richtte zijn blik weer op de man.

‘Alleen de waarheid kan je nog redden. Dat geldt nu meer dan ooit. Ik kan niets voor je doen als je me de waarheid niet vertelt.’

‘Ben je nou opeens een pater of zo? Moet ik bij je te biecht?’

‘Als je er klaar voor bent.’

De man zweeg. Bosch kreeg de indruk dat hij weer in slaap was gevallen, dus gaf hij hem nog een por, ditmaal in de buurt van zijn nieren. De man sloeg nu wild met zijn armen en benen.

‘Verdomme,’ schreeuwde hij. ‘Donder op! Ik wil een advocaat.’ Bosch zei niets, pakte de recorder en liet hem in zijn jaszak glijden.

Hij leunde voorover en zette zijn ellebogen op zijn knieën. Met in-eengeslagen handen keek hij naar de dronkelap en schudde zijn hoofd. ‘Dan kan ik ook niets voor je doen,’ zei hij.

Hij stond op en keek door het ruitje of hij de brigadier ergens zag. Toen hij wegliep, lag de man nog steeds op de grond.

I

De dag dat Jaye Winston met de dood in haar handen kwam aanzetten, had Terry McCaleb nieuw leven in zijn armen.

Hij zat op de veranda van het huis aan La Mesa Avenue dat hij en Graciela hadden gehuurd. Vanaf de veranda had hij uitzicht over het stadje Avalon, de haven en daarachter over de baai van Santa Monica. Het was een heldere winterdag en hij kon de smog aan de overkant zien hangen. Ze hadden het huis op het eiland voornamelijk voor het uitzicht genomen, maar op dat moment keek hij naar het kind dat in zijn armen lag. Hij zag niet meer dan Cielo's grote, trouwe, blauwe ogen.

Jaye Winston had een golfkarretje gehuurd bij een van de toeristenstalletjes bij de aanlegsteiger van de veerboot. Graciela had opengegaan en de vrouwelijke rechercheur naar de veranda gebracht. Ze glimlachte toen ze de baby zag, maar het was overduidelijk dat ze niet gekomen was om die te zien. McCaleb wist dat de dikke groene ordner en de videoband die ze in haar hand had, betekenden dat ze voor werk kwam.

‘Hé, Terry! Hoe gaat-ie?’

‘Kon niet beter. Je kent Graciela toch, hè?’

‘Uiteraard. Wie mag dit wel wezen?’

‘Dit is CiCi.’

In het bijzijn van vreemden noemde hij het kind nooit bij haar echte naam. Die gebruikte hij slechts als hij alleen met haar was.

‘CiCi,’ herhaalde Winston. Ze aarzelde even, alsof ze wachtte op een verklaring van de naam. Toen er niets kwam, vroeg ze: ‘Hoe oud?’

‘Bijna vier maanden. Het is een flinke meid.’

‘Nou, dat kun je wel stellen. Waar is je zoon?’

‘Raymond speelt met vriendjes,’ zei Graciela. ‘Terry had klanten en Raymond is in het park gaan softballen.’

De conversatie vlotte niet erg. Jaye Winston was óf niet erg geïnteresseerd, óf niet gewend aan praatjes voor de vaak.

‘Wil je wat drinken?’ vroeg McCaleb terwijl hij Graciela de baby aangaf.

‘Nee, dank je. Ik heb op de boot een cola gedronken.’

De baby begon te kermen. Blijkbaar vond ze het maar niets dat ze werd overgegeven. Graciela zei dat ze haar naar binnen ging brengen en liep weg.

Ze stonden op de veranda. McCaleb wees naar het zitje waar ze ’s avonds altijd zaten als de baby naar bed was. ‘Ga zitten.’

Hij bood haar de plaats aan met het fraaiste uitzicht op de haven. Ze legde de videoband en de groene ordner, waarvan McCaleb wist dat het ’t zogenoemde ‘moordboek’ was, op de tafel.

‘Prachtig,’ zei ze.

‘Het is een schatje. Ik kan mijn ogen niet van haar af...’ Hij zweeg, want hij beseftte dat ze het niet over zijn dochtertje, maar over het uitzicht had.

Ze glimlachte. ‘Dat is ook prachtig. Zonder meer. Je ziet er trouwens zelf ook goed uit. Lekker bruin.’

‘Ik heb veel op de boot gezeten.’

‘Hoe is het met je gezondheid?’

‘Afgezien van het regiment pillen dat ik moet slikken, mag ik niet klagen. Het is nu alweer drie jaar en ik heb geen klachten meer. Ik heb nog even bijgetekend, om het zo maar te zeggen. Als ik die verdomde pillen maar inneem, is er geen vuiltje aan de lucht.’ Hij glimlachte weer en hij zag er inderdaad uit als het toonbeeld van een gezonde man. De zon had zijn huid donker gekleurd, maar had het omgekeerde effect op zijn haarkleur. Het was kort, zat netjes en was nu zowat blond. Het werk op de boot had hem gespierder gemaakt, vooral zijn schouders en bovenarmen. Het enige wat hem zou kunnen verraden, zat onder zijn overhemd: het vijfentwintig centimeter lange litteken van de harttransplantatie.

‘Fantastisch,’ zei ze. ‘Je hebt het zo te zien goed voor elkaar. Je gezin, een nieuw huis... Rustige omgeving.’ Ze zweeg en keek om zich heen, alsof ze het uitzicht en McCalebs leven in één blik kon vangen.

McCaleb had haar altijd aantrekkelijk gevonden door haar jongensachtige manier van doen. Ze had schouderlang, loshangend blond

haar. In zijn bijzijn had ze nog nooit make-up op gehad, maar ze had scherpe, intelligente ogen en een leuke, soms ietwat treurige uitdrukking op haar gezicht, alsof ze van alles zowel de humor als het droevige inzag. Boven een zwarte spijkerbroek droeg ze een wit t-shirt en een zwart jasje. Ze zag er stoer uit en McCaleb wist uit ervaring dat ze dat ook was. Als ze praatte, streek ze haar lokken steeds achter haar oor en om de een of andere reden vond hij dat gebaar wel wat hebben. Hij had ooit gedacht dat hij moeite voor Jaye zou hebben gedaan als hij Graciela niet was tegengekomen, en hij had het idee dat ze dat wel wist ook.

‘Het maakt dat ik me wat schuldig voel over mijn komst,’ ging ze verder. ‘Nou ja, een beetje.’

McCaleb keek naar de ordner en de videoband. ‘Je bent hier voor werk. Je had je wat tijd kunnen besparen door even te bellen.’

‘Je hebt geen adreswijziging gestuurd. Ik kreeg de indruk dat je niet wilde dat men wist waar je uithing.’ Ze streek weer een lok achter haar oor en keek hem aan.

‘Dat is het niet,’ antwoordde hij. ‘Ik wist niet dat er mensen waren die dat zou interesseren. Hoe heb je me dan gevonden?’

‘Ik heb mijn oor te luisteren gelegd bij de jachthaven op het vasteland.’

‘Aan de overkant, zeggen ze hier.’

‘Oké, aan de overkant. De havenmeester zei dat je nog een ligplaats had, maar dat de boot meestal hier lag. Ik heb een watertaxi genomen en heb me laten rondvaren totdat ik de boot vond. Je maat was op de boot en hij heeft me uitgelegd waar ik je kon vinden.’

‘Buddy.’

McCaleb keek naar de haven en zag achthonderd meter verderop The Following Sea liggen. Buddy Lockridge stond voorovergebogen op de achtersteven en was bezig met het schoonspuiten van het visgerei.

‘Waar gaat het over, Jaye?’ vroeg hij zonder haar aan te kijken. ‘Het moet wat belangrijks zijn gezien de moeite die je je hebt getroost om op een zondag naar me toe te komen. Ik neem aan dat je ’s zondags vrij hebt.’

‘Meestal wel.’

Ze schoof de videoband opzij en sloeg de ordner open. McCaleb

keek ernaar. Het lag ondersteboven, maar hij zag dat het eerste vel papier zoals gebruikelijk het standaardformulier was. Daar begon het allemaal mee. Hij keek naar het vakje waar het adres stond en zag dat het een straat in West Hollywood was.

‘Ik hoopte dat je er even naar wilde kijken. In je vrije tijd, bedoel ik. Ik dacht dat het wel iets voor je was. Ik hoop dat je me je mening wilt geven. Misschien zie jij iets wat ik over het hoofd heb gezien.’

Zodra hij haar met die ordner had zien aankomen, wist hij wat ze van plan was hem te vragen, maar nu ze de vraag ook daadwerkelijk had gesteld, voelde hij iets van opwinding. Het vooruitzicht dat hij zijn oude leventje tijdelijk zou kunnen oppakken, deed hem goed, maar hij voelde zich ook schuldig dat hij de dood zou introduceren in een bestaan dat nieuw leven en nieuw geluk had gebracht. Hij keek naar de schuifpui om te zien of Graciela in de kamer naar hen stond te kijken, maar hij zag haar niet.

‘Iets voor mij?’ vroeg hij. ‘Als het om een seriemoord gaat, moet je je tijd hier niet verdoen. Bel dan Maggie Griffin bij de FBI. Die kan je...’

‘Is al gebeurd, Terry, maar desondanks heb ik je nodig.’

‘Van wanneer is dit?’

‘Twee weken geleden.’ Ze keek hem aan.

‘Nieuwjaarsdag?’

Ze knikte. ‘De eerste moord van 2001, tenminste, voor L.A. Sommige mensen zeggen dat het nieuwe millennium pas dit jaar is begonnen.’

‘Denk je dat het ’t werk van zo’n millenniumgek is?’

‘Degene die dit op zijn kerfstok heeft, is zonder meer een gek. Van daar dat ik hier zit.’

‘Wat zeiden ze bij de FBI? Heb je het er nou met Maggie over gehad?’

‘Terry, je loopt achter. Maggie is terug naar Quantico. Het is hier de laatste paar jaar nogal rustig geweest en het Gedragswetenschappelijk Laboratorium wilde haar graag terug. De FBI heeft geen vooruitgeschoven post meer in L.A. Ja, ik heb haar gesproken, maar alleen telefonisch. Ze heeft een en ander door de computer gehaald, met nul komma nul resultaat. Wat het daderprofiel betreft sta ik op de wachtlijst. Weet je dat er in het hele land tijdens oud en nieuw vierendertig moorden zijn gepleegd die iets te maken hadden met het millennium?’

Ze zitten tot over hun oren in het werk en omdat het bureau ervan uitgaat dat de kleinere politiebureaus minder ervaring, mankracht en expertise in huis hebben, gaan die vóór.'

Ze zweeg even om een en ander tot McCaleb te laten doordringen. Hij begreep wel wat erachter stak. De FBI moest prioriteiten stellen.

'Normaal gesproken maakt het me niet uit of ik een maand of wat moet wachten totdat Maggie of wie dan ook wat voor me heeft opgediept, maar mijn gevoel zegt me dat de factor tijd in dezen belangrijk is. Als het om een seriemoordenaar gaat, is een maand een hele tijd. Daarom dacht ik aan jou. Ik weet niet meer waar ik het moet zoeken en jij bent mijn laatste hoop op schot in de zaak. Ik herinner me die vent van die kerkhoven nog en de codemoordenaar. Ik weet wat jij kan met een moordboek en een video van de plaats van het misdrijf.'

Een beetje slijmerig, dacht McCaleb, maar tot nu toe is dat haar enige misstapje. Voor het overige was hij ervan overtuigd dat ze oprecht was toen ze zei dat de moordenaar die ze zocht opnieuw zou kunnen toeslaan.

'Het is alweer zo lang geleden,' begon hij. 'Afgezien van die zaak met Graciela's zus, heb ik niets meer...'

'Dat maak je mij niet wijs, Terry. Je kunt nou wel de godganse week met een baby op schoot zitten, dat betekent nog niet dat je bent vergeten wie en wat je was. Ik ken jouw soort. We hebben elkaar dan wel in geen tijden gesproken, maar ik heb je door. Ik weet dat er geen dag voorbijgaat waarop je niet over een of andere zaak van vroeger zit te piekeren. Geen dag.' Ze zweeg, keek hem even aan en vervolgde: 'Ze mogen je rikketik er dan wel hebben uitgepeuterd, dat neemt niet weg dat je geen hart meer voor de zaak hebt.'

Hij keek weg en tuurde naar de boot in de verte. Buddy zat nu op de stoel van de kapitein, zijn voeten op de hekbalk. McCaleb vermoedde dat hij een biertje in zijn hand had, maar de afstand was te groot om dat te kunnen zien.

'Als je alles zo goed doorziet, waarom heb je mij dan nodig?'

'Ik blaas een aardig partijtje mee, maar jij bent de allerbeste. Zelfs al zaten ze in Quantico niet tot de paasdagen vol, dan nóg heb ik liever jou dan een van die mensen die de daderprofielen maken. Ik meen het. Jij bent...'

‘Oké, houd je verkooppraatjes maar voor je. Met mijn zelfvertrouwen is niets mis en ik heb geen behoefte...’

‘Wat wil je dan?’

Hij keek haar aan en zei: ‘Een beetje respijt. Ik moet er even over nadenken.’

‘Ik heb je al gezegd dat ik vandaag hier zit omdat ik denk dat er weinig tijd te verliezen is.’

Hij stond op, liep naar de reling en keek uit over de zee. De veerboot liep binnen. Hij wist dat er vrijwel geen passagiers op zaten, omdat er ’s winters nauwelijks toeristen waren.

‘Het veer is er,’ zei hij. ‘Ze varen op de winterdienstregeling. Je kunt maar beter gaan, anders zit je hier vannacht nog.’

‘Als het moet, vraag ik de centrale wel om een helikopter. Het kost je maar één dag, Terry, misschien maar een avond. Vanavond bijvoorbeeld. Ga aan je bureau zitten, lees de onderzoeksrapporten en bekijk de videoband. Bel me morgenochtend en zeg me wat je ervan vindt. Misschien vind je wel niets, of liever gezegd, niets nieuws, maar het kán zijn dat jou iets opvalt wat wij over het hoofd hebben gezien of dat je een goede inval hebt. Meer verlang ik niet van je en ik geloof niet dat dat te veel gevraagd is.’

Hij keek naar de veerboot, draaide zich om en leunde tegen de reling. ‘Je denkt dat je niet veel van me vraagt omdat jij er nog middenin zit. Ik niet. Zelfs één dag lezen verandert alles. Ik ben hiernaartoe verhuisd om opnieuw te beginnen en alles waar ik goed in was te vergeten. Ik wilde me in wat anders bekwamen, in de eerste plaats in het vak van goede echtgenoot en vader.’

Winston stond op en kwam naast hem staan. Ze keek uit over zee, terwijl hij met zijn gezicht naar het huis bleef staan. Ze praatte zachtjes. Als Graciela al wat van hun gesprek had kunnen opvangen, dan kon ze haar nu niet verstaan. ‘Weet je nog, toen je met die zaak van Graciela’s zusje bezig was? Je zei dat je een tweede kans had gekregen en dat je dacht dat daar een reden voor was. Je bent een nieuw leven begonnen met haar zuster, haar zoon en nu is er een gezamenlijk kind. Ik vind het fantastisch voor je, maar is dát nou de reden waarover je het had? Misschien dénk je dat, maar diep in je hart weet je best dat dat niet zo is. Je was goed in het pakken van dit type moordenaars. Vergelijk dat eens met bier hijsen in de jachthaven.’

Hij knikte en het irriteerde hem dat hij zo snel toegaf. ‘Laat de spullen maar hier,’ zei hij. ‘Ik bel je zodra ik de kans krijg.’

Op weg naar de deur keek ze of ze Graciela ergens zag.

‘Ik denk dat ze met CiCi bezig is,’ zei hij.

‘Doe haar de groeten van me.’

‘Doe ik.’

Ze liepen in een ongemakkelijk stilzwijgen naar de voordeur. Toen hij die opendeed, zei ze: ‘Nou, Terry? Hoe is het om vader te zijn?’

‘Goede tijden, slechte tijden.’ Het was zijn geijkte antwoord. Hij dacht even na en voegde er iets aan toe waar hij vaak over had nagedacht, maar wat hij nog nooit had verwoord, zelfs niet tegenover Graciela. ‘Het is alsof ze een loop tegen je slaap zetten.’

Ze keek hem vragend en enigszins verontrust aan. ‘Hoezo?’

‘Ik wil maar zeggen dat ik weet dat ik niet verder kan leven als er ook maar íéts met haar gebeurt.’

Ze knikte. ‘Ik geloof dat ik begrijp wat je bedoelt.’

Ze liep de deur uit. Het was een beetje raar om de ervaren rechercheur Moordzaken in een golfkarretje te zien wegrijden.

Het zondagse avondmaal met Raymond en Graciela verliep rustig.

Ze aten de zeebaars die hij die ochtend aan de andere kant van het eiland bij de landtong had gevangen. De huurders van de boot wilden de vis die ze vingen altijd meenemen, maar als ze binnenliepen veranderden ze dikwijls van mening. McCaleb dacht dat het te maken had met het mannelijk jagersinstinct. Ze namen geen genoegen met de vangst, maar wilden hun prooi ook nog doden en dat betekende dat er in huize McCaleb veel vis werd gegeten.

Hij had de vis en de maïskolven met vlies en al op de barbecue gegrilleerd. Graciela had voor de sla en het brood gezorgd. Ze hadden allebei een glas witte wijn voor zich, Raymond een beker melk. Het eten was geslaagd, maar de stilte minder. McCaleb keek naar Raymond. Hij begreep dat de jongen de sfeer goed had aanvoeld. McCaleb herinnerde zich dat hij als kind, wanneer zijn ouders stommetje speelden, hetzelfde had gedaan. Raymond was de zoon van Graciela's zus, Gloria. Zijn vader had nooit deel van zijn leven uitgemaakt. Toen Gloria was overleden – ze was drie jaar geleden vermoord – had Graciela hem in huis genomen. McCaleb had hen beiden leren kennen toen hij met het onderzoek naar de moord was belast.

‘Hoe ging het softballen?’ vroeg McCaleb uiteindelijk.

‘Redelijk.’

‘Heb je de bal lekker geraakt?’

‘Nee.’

‘Blijven oefenen, dan komt het vanzelf.’

De jongen had de ochtend liever op de boot doorgebracht, maar McCaleb had het niet goedgevonden. De boot was net groot genoeg voor zes gasten. Met McCaleb en Buddy erbij was dat acht man, het maximum. McCaleb overtrad de veiligheidsregels nooit.

‘Tot nu toe hebben we voor volgende week zaterdag nog maar vier mensen en ik neem aan dat het daarbij blijft. Zo ja, dan kun je mee.’

Raymonds gezicht klaarde op. Hij knikte enthousiast terwijl hij met zijn vork in de witte vis prikte. De vork leek wat te groot voor zijn hand en even voelde McCaleb iets van medelijden. Voor zijn tien jaar was de jongen bijzonder klein. Hij had het er moeilijk mee en hij had McCaleb al dikwijls gevraagd wanneer hij zou gaan groeien. McCaleb verzekerde hem altijd dat dat snel genoeg zou gebeuren, maar eigenlijk dacht hij dat Raymond altijd klein en tenger zou blijven. Zijn moeder had een normaal postuur, maar Graciela had McCaleb verteld dat zijn vader een klein opdondertje was – in meer dan één opzicht. Nog voor Raymond was geboren, was de man ervandoor gegaan.

Omdat hij nooit voor een team werd gekozen en te klein was om met jongens van zijn leeftijd mee te kunnen komen, had Raymond zich op andere dingen toegelegd. Hij was gek op vissen en McCaleb nam hem dan ook vaak mee op heilbotvangst. Als er plaats was, wilde de jongen altijd mee en was hij bemanning. Het deed McCaleb goed hem aan het eind van de dag een envelop met vijf dollar erin te kunnen geven.

‘We kunnen je zeker gebruiken,’ zei McCaleb. ‘Ze willen naar het zuiden varen en marlijn vangen.’

‘Joepie!’

McCaleb glimlachte. Raymond deed niets liever dan in de mast klimmen en uitkijken naar de marlijnen die op de golven sliepen of zich lieten meedrijven. Gewapend met een verrekijker, was het joch er nog bedreven in ook. McCaleb keek naar Graciela om te zien of die zijn enthousiasme deelde, maar ze staaarde somber naar haar bord.

Een paar minuten later had Raymond zijn bord leeg en vroeg of hij van tafel mocht om te computeren. Graciela drukte hem op het hart het geluid niet te hard te zetten, zodat de baby niet wakker zou worden. Hij nam zijn bord mee naar de keuken en ze waren alleen.

McCaleb begreep waarom ze zo stilletjes was. Ze wist dat ze niet echt bezwaar mocht maken als hij zich met een onderzoek ging bemoeien, want zij was het die hem drie jaar geleden had gevraagd zich bezig te houden met de moord op haar zusje. De ironie van het geheel moest haar verwarren.

‘Graciela,’ begon hij, ‘ik weet dat je niet wilt dat ik...’

‘Heb ik dat gezegd?’

‘Dat hoef je niet te zeggen. Ik ken je goed genoeg, net als dat gezicht dat je sinds Jays bezoekje trekt.’

‘Ik ben zo bang dat alles anders gaat worden.’

‘Dat begrijp ik volkomen. Dacht je nou werkelijk dat ik wilde dat ons leventje verandert? Nee toch zeker? Ik ga de stukken doorneemen, die band afspelen en zeggen wat ik ervan vind. Da’s alles.’

‘Daar blijft het heus niet bij. Ik ken je toch? Ik heb het al vaker gezien. Je bent een kei in dat werk en je komt er niet meer van los.’

‘Echt niet. Ik doe alleen wat ze me heeft gevraagd en daarmee basta. Ik neem de spullen mee naar de boot, dus hier zul je er niets van merken. Ik wil die ellende niet eens in huis hebben.’

Hij wist dat hij ermee aan de slag ging, al dan niet met haar zegen, maar toch had hij behoefte aan haar goedkeuring. Hun relatie was nog zo nieuw, dat het wel leek of hij niet zonder haar zegen kon. Hij had er wel eens over nagedacht hoe dat eigenlijk kwam en zich afgevraagd of het te maken had met die tweede kans die hij had gekregen. Hij had de afgelopen drie jaar veel schuldgevoelens overwonnen, maar zo nu en dan staken ze toch weer de kop op. Op de een of andere manier leek het alsof hij haar goedkeuring nodig had om zijn bestaan te rechtvaardigen en dat alles dán in orde zou zijn. De cardioloog noemde dat ‘het schuldgevoel van de overlevende’. Hij leefde dankzij de dood van een ander en blijkbaar behoefde dat een vorm van boetedoening, maar McCaleb vond die uitleg wat té gemakkelijk.

Ze trok een paar rimpels in haar voorhoofd, maar desondanks bleef ze in zijn ogen beeldschoon. Ze had een olijfkleurige huid, donkerbruin haar en zulke donkere ogen dat je haast geen verschil zag tussen de pupil en de iris. Haar schoonheid was nóg een reden voor hem om haar goedkeuring te krijgen. Als ze naar hem lachte, had die lach een louterende uitwerking op hem.

‘Toen de baby rustig was, heb ik het gesprek kunnen volgen. Ik hoorde haar zeggen dat ze wist dat je nog hart voor de zaak had en dat er geen dag voorbijging dat je niet aan je vorige baan dacht. Nou, is dat zo?’

Hij zweeg. Hij keek even naar zijn lege bord, richtte zijn blik toen op de haven en op de lichtjes van de huizen op de berg aan de andere kant van het eiland die stuk voor stuk werden aangedaan. Hij zag de

verlichting van het hotel op de top van Mount Ada.

Hij knikte en keek haar aan. 'Ja, dat is zo.'

'En dit alles dan, ons leven hier, de baby? Is dat dan allemaal maar bijzaak?'

'Natuurlijk niet. Jullie zijn alles voor me en ik heb er ik weet niet wat voor over om ons leventje hier te beschermen. Dat neemt niet weg dat ze gelijk heeft, want inderdaad: toen ik bij de FBI zat, redde ik levens en bestreed ik het kwaad. Zo eenvoudig ligt het, Graciela. Ik heb de wereld ietsje beter gemaakt.'

Hij gebaarde naar de haven en ging verder: 'Ik heb een perfect leven met jou, met Cielo, met Raymond, maar ik doe niets nuttigers dan vissen met rijkelui die niet weten waar ze hun geld moeten laten.'

'Je kunt niet alles hebben.'

'Ik weet niet eens wát ik wil, maar ik weet wel dat ik bepaalde dingen heb gezegd toen we hier zaten te praten omdat ik wist dat je luissterde. Ik zei wat jij wilde horen, hoewel mijn hart me wat anders influistert. Ik had niets liever gedaan dan die ordner openslaan en gaan zitten lezen. Jaye heeft me helemaal door, Gracie. We hebben elkaar dan wel in geen drie jaar gesproken, maar ze kent me nog donders goed.'

Graciela stond op en liep om de tafel heen. Ze ging op zijn schoot zitten en hij trok haar naar zich toe. 'Ik maak me zorgen,' zei ze, 'want wie weet waar dit allemaal toe leidt?'

McCaleb pakte twee glazen uit het keukenkastje en zette ze op het aanrecht. In het ene schonk hij mineraalwater, in het andere sinaasappelsap. Hij nam de zevenentwintig pillen die hij op het aanrecht had uitgelegd een voor een afwisselend met een slok water en wat sinaasappelsap in. Hij moest dit tweemaal per dag doen en had er een vreselijke hekel aan. De smaak van de pillen derde hem na drie jaar niet meer, maar het ritueel op zich herinnerde hem eraan hoe afhankelijk hij was. De medicijnen waren zijn reddingsboei: zonder kon hij niet in leven blijven. Zijn hele bestaan draaide om de zekerheid dat hij de pillen tot zijn beschikking had. Hij plande zijn dag om die pillen, koesterde ze haast, droomde soms van ze.

Toen hij ze allemaal had ingenomen, liep hij naar de zitkamer. Graciela zat een tijdschrift te lezen. Ze keek niet op toen hij binnenkwam,

alweer een teken dat ze niet gelukkig was met de plotselinge veranderingen. Hij bleef even staan en toen ze onverstoord doorlas, liep hij door de gang naar het babykamertje.

Cielo lag in de wieg te slapen. De plafonnière werkte op een dimmer en hij zette de lichtknop zo dat hij net genoeg licht had om haar goed te kunnen zien. Hij liep naar de wieg en boog zich eroverheen. Hij hoorde haar ademen, keek naar haar en rook het baby luchtje. Cielo had het donkere koloriet van haar moeder, behalve haar oogjes, die haast marineblauw waren. Ze had haar handjes tot vuisten gebald en het leek wel alsof ze klaar was voor het gevecht met het leven. Zo vond hij haar het allerliefst. Hij dacht aan alle voorbereidingen die ze hadden getroffen: de boeken, de video's en alle adviezen van Graciela's vriendinnen op de kinderafdeling van het ziekenhuis. Allemaal om goed voorbereid te zijn op de zorg voor een wezentje dat van hen afhankelijk zou zijn. Dat het wel eens omgekeerd zou kunnen zijn, daar had hij in al die boeken niets over gelezen, want toen hij haar voor het eerst in zijn armen had gehouden, wist hij dat zijn leven juist stond of viel met dat van haar.

Hij legde zijn hand op haar ruggetje. Ze verroerde zich niet en hij voelde haar hartje kloppen, vlug en wanhopig haast, alsof het een schietgebedje was. Soms trok hij de schommelstoel bij en bleef hij de hele avond naast de wieg zitten, maar vanavond kon dat niet. Hij moest het huis uit; er lag werk op hem te wachten. Smerig werk.

Hij wist eigenlijk niet of hij haar nou alleen maar goedenacht wilde wensen of dat hij inspiratie bij haar zocht. Misschien had hij haar goedkeuring ook wel nodig. Hij begreep het niet helemaal, maar hij wist wel dat hij haar had willen zien en aanraken voor hij aan de slag ging.

McCaleb liep over de aanlegsteiger, ging het trappetje af en stapte in de rubberboot, die tussen de andere kleine bootjes lag aangemeerd. Om te voorkomen dat ze nat zouden worden, legde hij de ordner en de videoband voor in het bootje. Hij startte de motor en voer het havenkje door. Er lagen wat bootjes te dobberen aan een rij boeien voor de kust, maar omdat het winter was, waren het er niet veel. Hij voer niet tussen de andere bootjes door, maar erlangs, alsof hij door een woonbuurt reed, waar je tenslotte ook niet door de tuinen rijdt.

Het was fris en hij ritste zijn jack dicht. Toen hij bij The Following Sea aankwam, zag hij het schijnsel van de televisie door de gordijntjes van de kajuit. Buddy Lockridge was blijkbaar niet op tijd klaar geweest om de laatste veerboot te halen en had besloten de nacht op de boot door te brengen.

McCaleb en Lockridge zaten samen in de verhuur. De boot stond op naam van Graciela, maar de vergunningen en alle andere papieren die daarmee te maken hadden, stonden op die van Buddy. Ze hadden elkaar een paar jaar geleden leren kennen, toen McCaleb een vaste ligplaats had in Los Angeles, in de Cabrillo-jachthaven. Hij woonde toen op The Following Sea. Buddy had de ligplaats naast hem en toen McCaleb de boot aan het opknappen was, waren ze met elkaar bevriend geraakt en die vriendschap had geresulteerd in een zakelijke relatie.

In het voorjaar en in de zomer – de drukke seizoenen – bleef Lockridge meestal op de boot overnachten, maar als het minder druk was nam hij meestal de veerboot terug en sliep hij op zijn eigen schip. In de cafés aan de overkant had hij meer kans om vrouwelijk gezelschap op te pikken dan in het handjevol tenten op het eiland. McCaleb vermoedde dat hij de volgende ochtend de veerboot zou pakken, want er stonden de komende vijf dagen geen vistochten gepland.

Hij stuurde het motorbootje naar de scheg van The Following Sea, zette de motor uit en stapte met de ordner en de video aan boord. Hij bond de rubberboot aan een bolder vast en liep naar de deur van de kajuit. Buddy stond hem al op te wachten. Met zijn ene hand schoof hij de deur open, in zijn andere hand had hij een pocket. McCaleb keek even naar het televisiescherm, maar hij kon niet opmaken wat er te zien was.

‘Wat brengt jou hier, chef?’ vroeg Lockridge.

‘Ik heb wat werk te doen. Ik neem de kooi vóór, oké?’

Hij liep de kajuit in. Het was er warm. Lockridge had de verwarming aanstaan.

‘Ga je gang. Kan ik je ergens mee helpen?’

‘Nee, het heeft niets met de boot van doen.’

‘Dan heeft het vast iets te maken met die mevrouw die is langs geweest, die van de recherche.’

McCaleb was vergeten dat Jaye eerst naar de boot was gegaan en

dat Buddy haar had gewezen waar ze moest zijn. ‘Klopt.’

‘Ga je aan een zaak werken?’

‘Nee,’ antwoordde hij snel, in de hoop dat Lockridge het daarbij zou laten. ‘Ze heeft me gevraagd naar een paar dingetjes te kijken en mijn mening te geven.’

‘Te gek, chef.’

‘Kom, kom. Ik help haar even op weg, meer niet. Waar zit je naar te kijken?’

‘Iets doms. Een film over een vrouw die vermoedt dat haar man haar wil vermoorden. Heb je die soms gezien?’

‘Nee, maar ik heb de tv even nodig.’ Hij hield de videoband op en zag Buddy al blij kijken.

‘Ga je gang. Schuif ’m er maar in.’

‘Eh... niet hier. Rechercheur Winston heeft me gevraagd of ik het vertrouwelijk wilde behandelen. Je krijgt ’m terug zodra ik de tape heb bekeken.’

McCaleb zag dat Buddy teleurgesteld was, maar hij kon zich er niet druk over maken. Hij liep naar de eetbar tussen het keukentje en de zitkamer, en legde de spullen neer. Hij haalde de televisie uit het stopcontact en tilde hem uit het frame dat ervoor zorgde dat het toestel niet omviel op woeste zee. Het ding was zwaar, want het had een ingebouwde video. McCaleb tilde de tv de steile kajuittrap af en bracht hem naar de voorste kooi, die tevens dienstdeed als kantoortje. Aan beide wanden hadden ooit stapelbedden gestaan, maar het bed linksonder was omgebouwd tot bureau en de twee bovenste werden ingenomen door oude FBI-dossiers van zaken waaraan hij had gewerkt. Graciela wilde niet dat hij ze thuis bewaarde, want ze was bang dat Raymond ze zou vinden en erin zou gaan neuzen. McCaleb was ervan overtuigd dat Buddy zo nu en dan een doos openmaakte en door de inhoud ging. Het irriteerde hem, want op de een of andere manier ervoer hij het als schending van zijn privacy. Hij kon de voorste kooi wel afsluiten, maar dat zou onverstandig zijn, want in geval van nood moest hij bereikbaar zijn omdat er in het plafond een luik naar het dek zat. Als er passagiers moesten worden geëvacueerd, dan was dat via dat luik.

Hij zette de tv op het bureau en stak de stekker in het stopcontact. Net toen hij van plan was de ordner en de videoband op te halen, kwam Buddy er al bladerend in de ordner mee aanzetten.

‘Buddy...’

‘Raar zaakje, zeg.’

McCaleb stak zijn hand uit en pakte hem de spullen af.

‘Ik heb er maar een seconde in gekeken.’

‘Ik heb je toch gezegd dat het vertrouwelijk is?’

‘Ja, maar samen staan we sterker. Weet je nog?’

Inderdaad. Buddy had hem goed geholpen tijdens het onderzoek naar de moord op Graciela’s zusje, maar dat betrof veldwerk en nu ging het om een evaluatie. Hij had op dit moment geen behoefte aan iemand die over zijn schouder meekeek.

‘Dit is wat anders. Hier hoef ik me maar een avondje over te buigen, meer niet. Laat me nu met rust, want ik heb geen zin om hier de godganse nacht te zitten.’

Buddy zweeg en McCaleb wachtte niet op een reactie. Hij deed de deur dicht en ging aan het bureau zitten. Toen hij naar het moordboek keek dat voor hem lag, kreeg hij een opgewonden gevoel over zich, maar ervoer hij ook gevoelens van schuld en angst.

Hij wist dat hij weer zou afdalen in een donkere diepte en dat hij daarmee vertrouwd moest raken. Ondanks het feit dat hij nu alleen was, knikte hij, als om te erkennen dat hij lang naar dit moment had uitgekeken.